

Syfföreningen då och nu
kvinnohistoria skymundan

Sex damer från syfföreningen var med på berättarkvällen den 24 oktober. Fr.v. Sigbritt Björk, Gunni Rooth, Siv Lindgren, Gunhild Thorvaldsson, Elsie Hinton och Ann-Margret Hinton.

Det var fruarna Karolina Sjögren (1877-1965), gift med läraren Olof Sjögren i Käglinge, och Hanna Haraldsson-Båth (1875-1959) som fredsåret 1914 tog initiativet till att bilda en arbetsförening för välgörenhet. Då hade man inga bilar och avstånden i boendet spelade en roll. En förening blev två, en också i Käglinge. Elsie Hinton har varit med länge i Glostorps kyrkliga syfförening och bär nu rätt ensam på en dokumentation som måste förankras.

Elsie Hinton

Bror Olsson

80-årsjubileum. Tredje dam fr.v. i första raden är Anna Jönsson (1900-1999), som då nykonfirmerad finns med på föreningens första gruppbild 1914 (klippt th ur gruppbilden sid. 3).

Efterhand som tiden gått har det blivit luckor i minnet av vem som var vem, naturligtvis besvärligast med pionjärerna för mer än 100 år sedan, eftersom man inte har varit omtänksam och skrivit in alla namnen.

Grupper från start via jubileer till små festligheter visades upp och Elsie gjorde så gott hon kunde för att identifiera personerna, många en gång kända profiler från tongivande familjer i Glostorps socken.

Dokumentation saknas

Syföreningen sydde vackra saker, nyttiga saker under krigsåren till en ”soldat någonstans i Sverige”. Man sålde och samlade in och skänkte till kyrkan saker i silver och textil, nattvardsföremål, mässhakar, bårtäcke, ljuskrona, ljusstakar. Robert Jensen visade bilder på sådant som nu finns bakom lås och bom i Glostorps kyrka. Dokument finns i Oxie församlingsgård men inte ett samlat.

Men de är inte dokumenterade mer än på en lista som Elsie sammanställt. Den borde förstås kompletteras med bilder säkras i Landsarkivet för framtiden.

Idag dröjer köpslitochsläng-kulturen kvar och få vill vårda kvalificerade handarbeten och de har därmed inget rimligt försäljningsvärde heller. Antalet aktiva har krympt men man träffas, pratar, ställer upp vid kyrkhelger, skänker till världens barn.

Kanske finns en förklaring däri att kvinnan tar plats på arbetsmarknaden som det icke var förr, kanske finns det för mycket annat, t.ex. TV. Men kanske tröttnar man så småningom och återvänder till kreativitet i någon form, som då kanske inte heter syförening längre.

Nonchalant på kyrkogårdarna

Vad sker med vår historia på kyrkogårdarna? Frågor kring detta skulle ha besvarats av Claus Block (eller någon ersättare för honom) från Kyrkoförvaltningen, men det blev mässfall. Ingen kom, men arbetsgruppens Bror Olsson har haft vakande ögon på hur gravstenar behandlas och därmed lokal kulturhistoria.

Bror kommenterade bilder med gravstenar som har tagits ned från sockeln och lagts på graven med sockeln kvar, inte ens under en liggande sten. Så tar man bort stenar och lämnar kvar singlarade buxbomfyrcanter

och sedan händer inget mer än att bitar av lokal historia av intresse för den växande släktforskningen försvinner. Undanställda stenar blir till makadam.

Livets förgänglighet manifesterad av kyrkogårdsförvaltare!

Frågor ställdes om fotografering före borttaganden och om gemensamma riktlinjer för hela Sverige, vilket väl borde vara ett intresse för släkt-

Elsie Hintons lista - Vad Glostorp syförening skänkt till Glostorp kyrka

År	Pryl	Material	Övrigt	Skänkt av:
1965	Brudkrona	Förgyllid m ametist och odlade pärlor		Syförening
1986	Särkalkar		(Arenhill)	Enevaldsson
1986	Bricka	I trä från Sövde		Fond
1988	Vas	Silver		Fond
1988	Ljusstakar	Silver, 2 st		Fond
1965	Skinnbok		till Brudkronan	Syförening
1953	Ljuskrona	Mässing	i kyrkan	Syförening
1982	Ljusstake	Mässing	av Solve Karlsson. Stulen 2016.	Syförening
1989	Kändelabrår	Mässing, 2 st		Anna Jönsson
1953	Vas	Glas, Orrefors	Sprucken och kastad 1988	Syförening
1971	Ljusstakar	Trä, 6 st, ca 1 m hög (flyttad till Oxie 2011)	handsnidad av Enoch Nilsson, Flyinge	Syförening
1949	Krusfix	Trä		Syförening + Kerstin Båått
1975	Julkrudda	Keramik, Elsi Borelius		Syförening
1976	Julkrudda	Keramik, Elsi Borelius		Syförening
1977	Julkrudda	Keramik, Elsi Borelius		Syförening
1939/1966	Mässhake	Sidendamast, vit		Syförening
1939/1966	Mässkorja			Syförening
1939/1966	Antipedium		(rött)	Syförening
1939/1966	Predrikstols kläde		(rött)	Syförening
1950	Attriumskäde			Syförening
1954	Mässkrud		(grön)	Syförening
1974	Mässkrud		(violett)	Syförening
1980	Stolar		(svarta)	Syförening
2014	Duk	Damastvävd	Skänkt av Gunni Roth till Syförening	Syförening
1993	Dopkläning		Olga Hansson skänkt till kyrkan	Syförening

På nätet berättar Wikipedia om syföreningar

”Sveriges första syförening anses vara den förening som fanns på herrgården Herrestad i Kärda i Småland och som 1844 bildades av Emilie Petersen, den s.k. ”Mormor på Herrestad”. Man träffades en gång i veckan för att läsa Guds ord, be, sjunga och samtala om andliga frågor samt för att sy till förmån för fattiga barn i Lappland. Vid sammankomsterna läste prästen högt ur Bibeln.

Den mest kända syföreningen är kanske *Syföreningen af år 1872* som fortfarande (år 2010) är verksam. Den bildades av en grupp socialt engagerade kvinnor i Landskrona 1872 och var inte knuten till kyrkan. Föreningen, även kallad ”Klubben”, började sin verksamhet med att sy kläder till Landskronas fattiga barn. Senare arrangerade de även matbespisning till skolbarn, aftonskolor för fattiga kvinnor, arbetsstugor för pojkar, bibliotek, föreläsningar och musikklubbar. Selma Lagerlöf var medlem i ”Klubben” under de år hon arbetade som lärarinna i Landskrona (1885-1895).”

och hembygdsforskare. Inom området för Nätverket Oxie Byar finns tre kyrkogårdar och där mycket av den försvinnande landsbygdens historia. Nätverket kommer nog att prata vidare om detta med släktforskningen och hembygdsrörelsen.

Per Ragnarson

Bilder: Kjell Wihlborg och Robert Jensen

Hjälp till att identifiera

Mejla svar till
robert@kummingarden.com
Bortse från siffrorna, om Du vet!